

Vliv centrace pacienta na kvalitu obrazu a dávku na CT

Lucie Súkupová, Daniel Vedlich

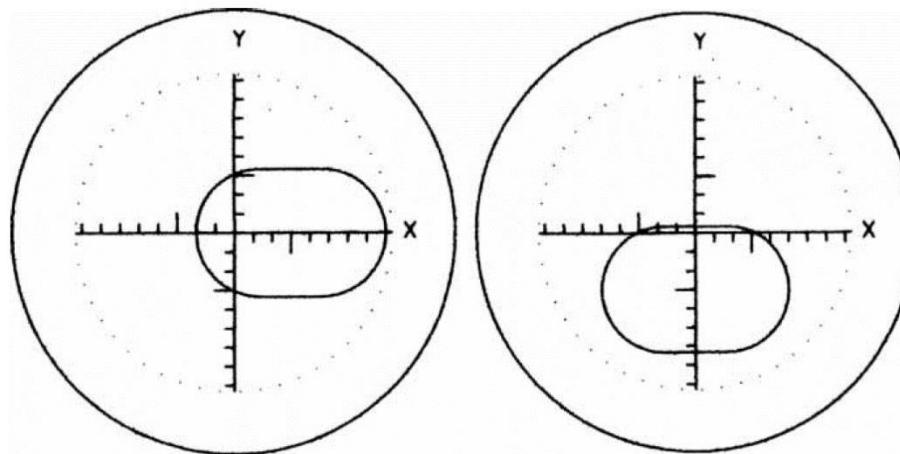
Institut klinické a experimentální medicíny, Praha

16. 4. 2019

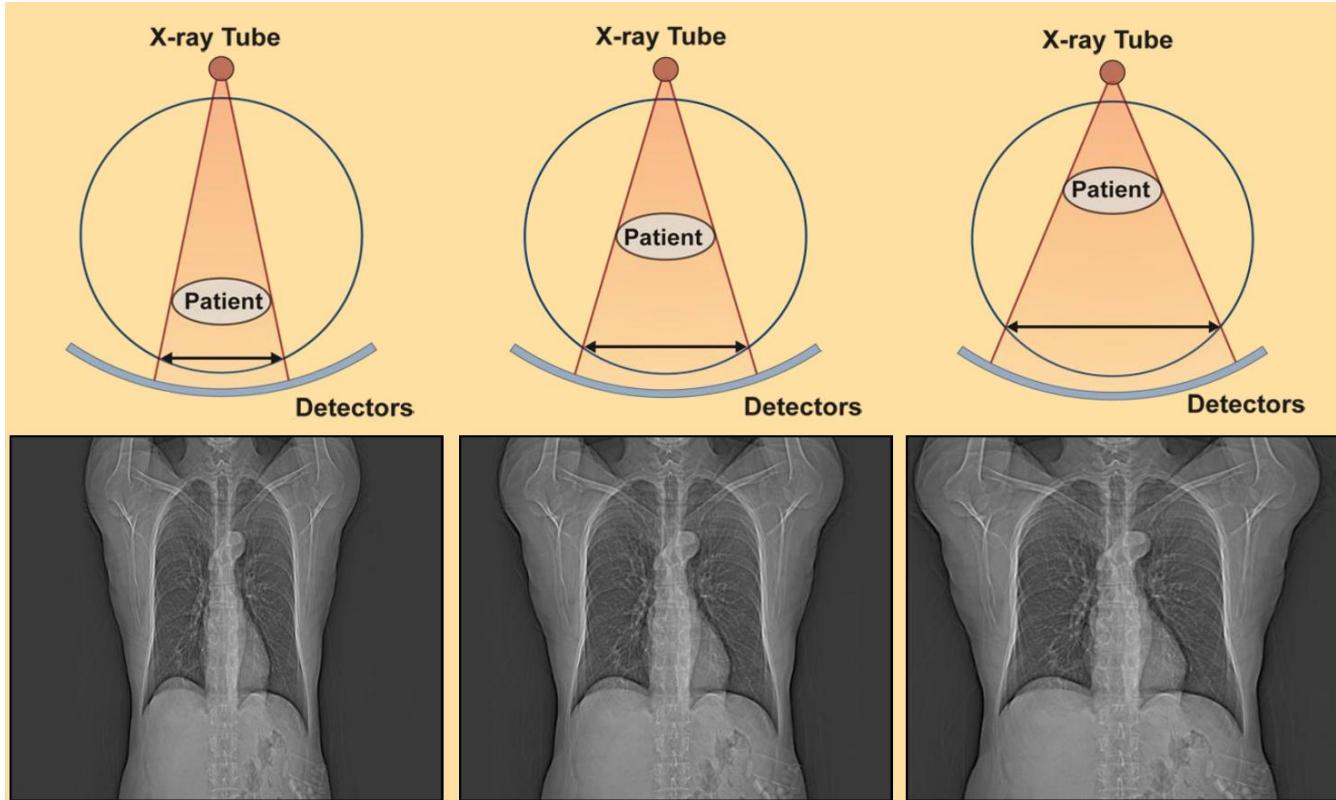
Konference ČSFM, Harrachov

Centrace pacienta na CT

- Centrace pacienta ve vertikálním i horizontálním směru
- **Horizontální centrace** není problematická (RA zvládají)
- **Vertikální centrace** je problematická – zaměříme se na ni

Vertikální centrace

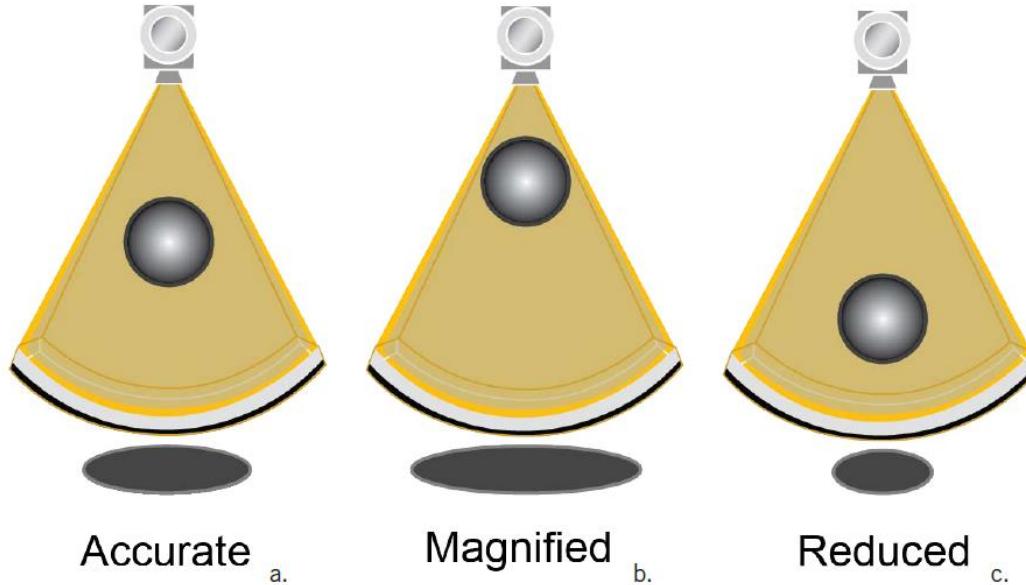

Courtesy of
Jim Kofler, PhD.

Same patient – vertical table height can affect size-shape model!

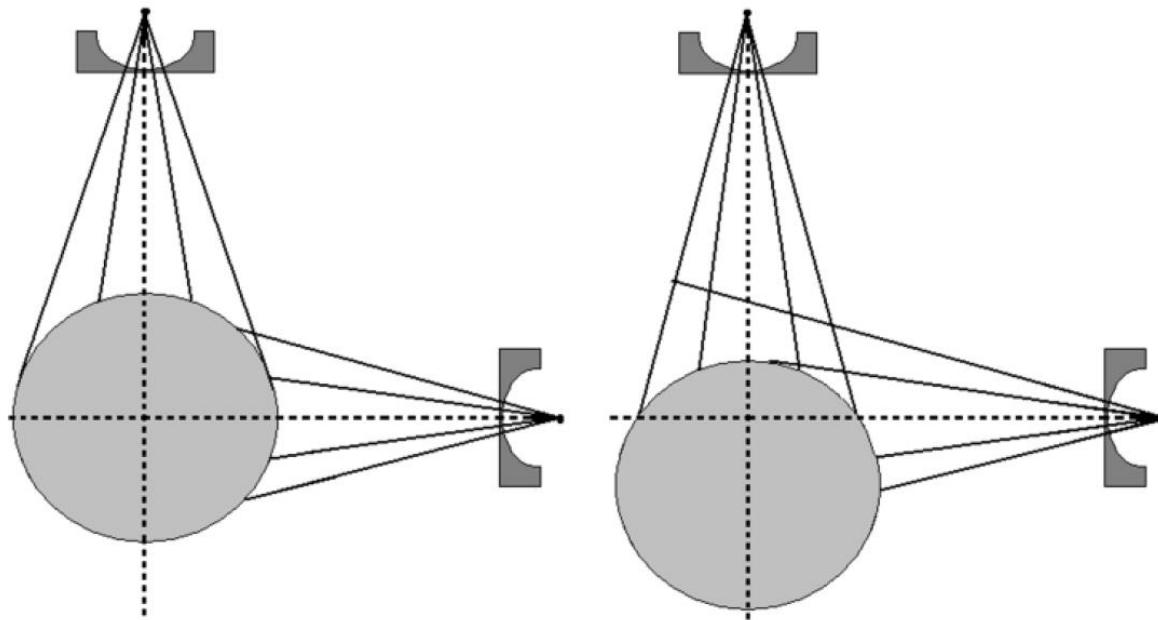
Vertikální centrace

- Centrace pacienta ovlivňuje „vzhled“ lokalizačního skenu neboli jak se pacient jeví velikostí \Rightarrow ovlivňuje fungování automatické modulace proudu

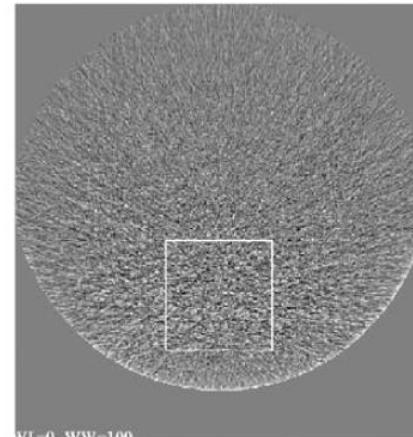
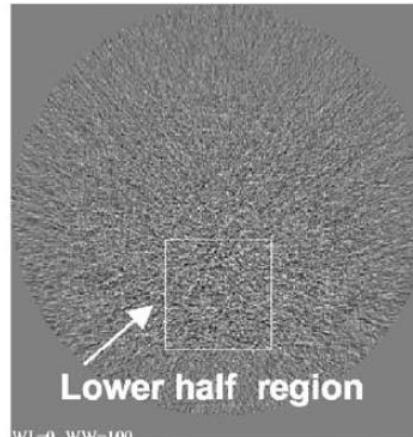
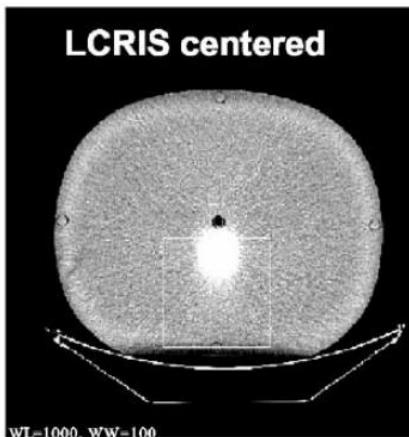
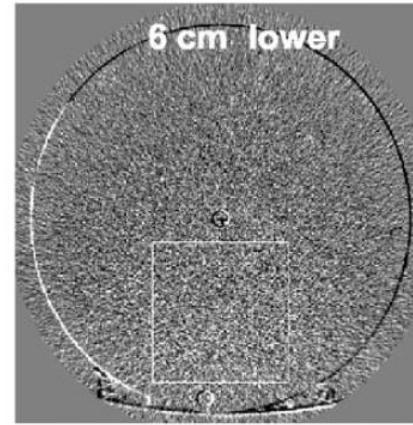
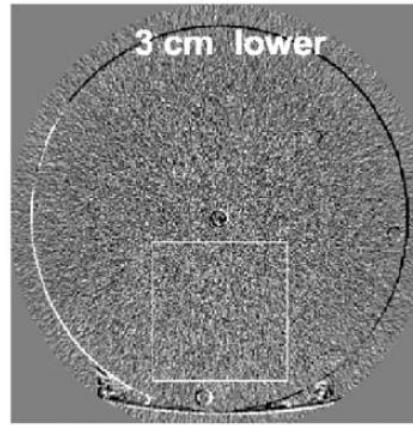
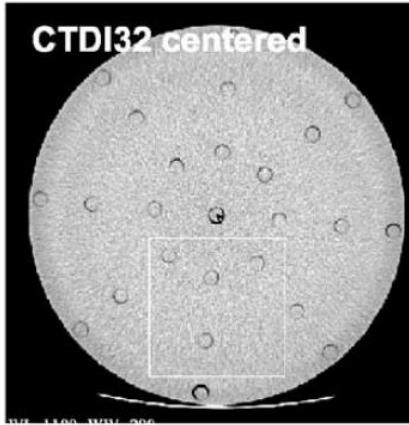

Vertikální centrace

- Centrace pacienta ovlivňuje i fungování bow-tie filtru

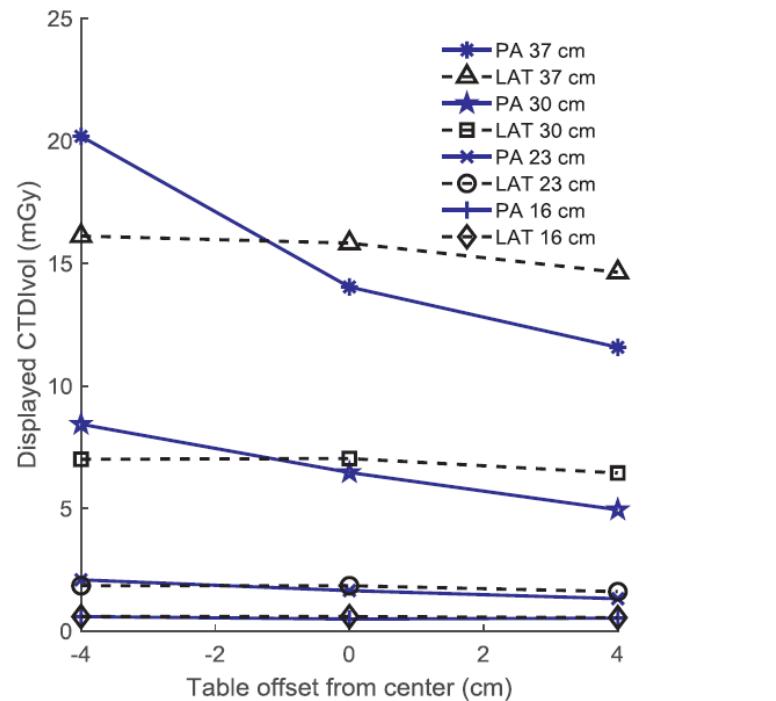
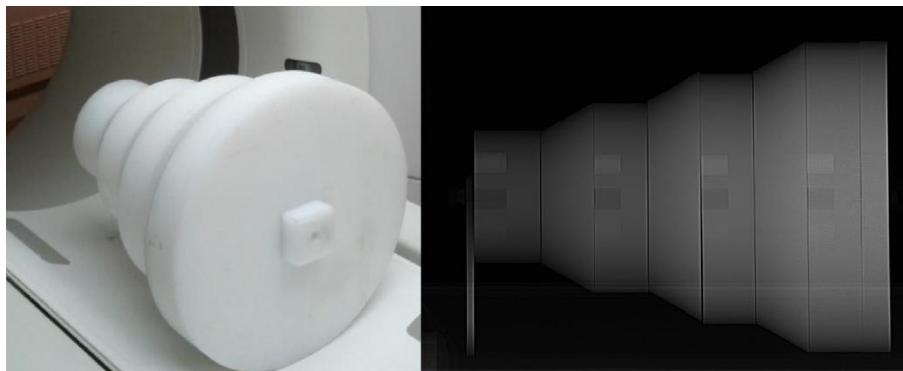
Kvalita obrazu

Toth T. et al. *The influence of patient centering on CT dose and image noise*. Med. Phys. 2007; 34(3093).

Výsledky (1)

- Nárůst CTDI_{vol} při centraci nad izocentrum a pokles při centraci pod izocentrum

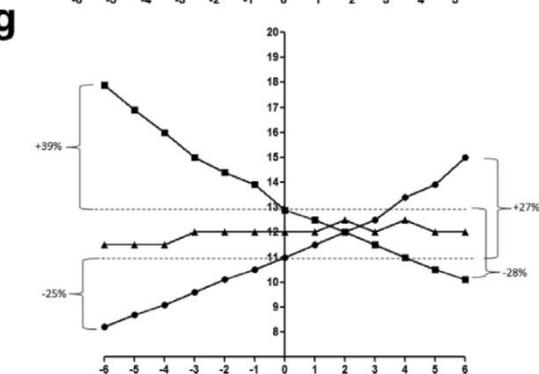
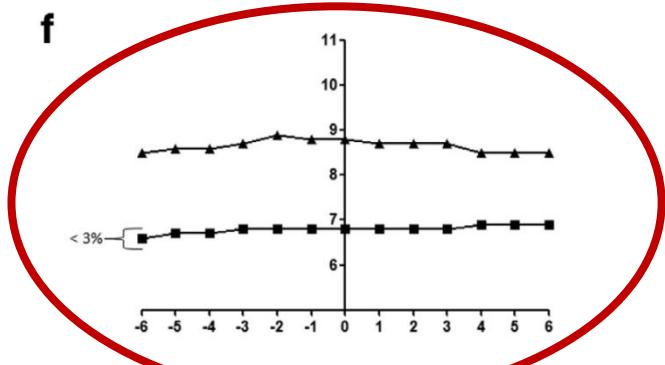
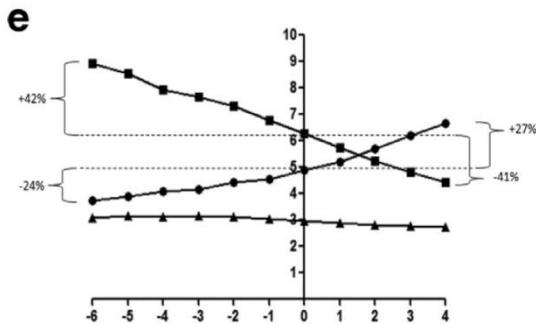
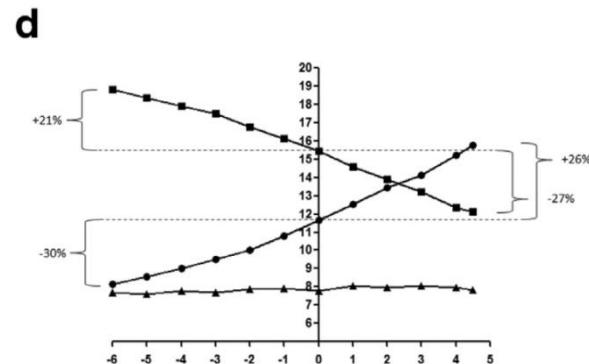
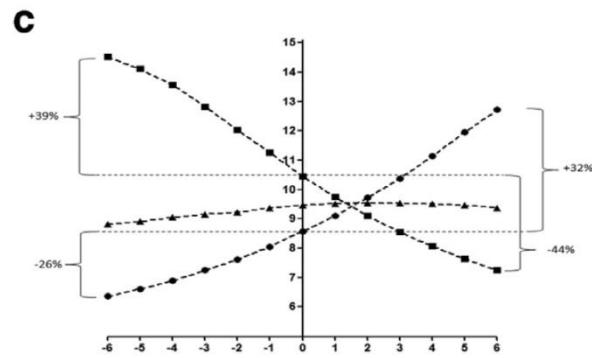
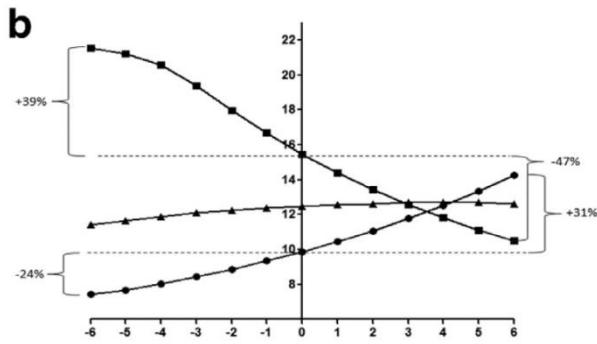

Výsledky (2)

• AP ■ PA ▲ LL

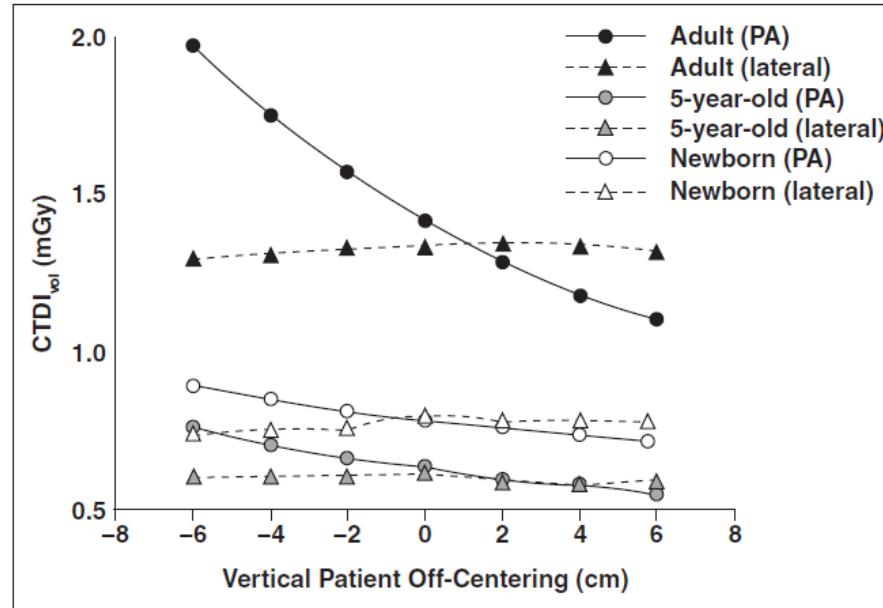
□ Výsledky se lišily pro různé CT skenery

- b) GE Lightspeed VCT 64
- c) GE Discovery 750 HD
- d) Siemens Somatom 64
- e) Siemens Biograph 40
- f) Philips iCT 256
- g) Toshiba Aquilion 16

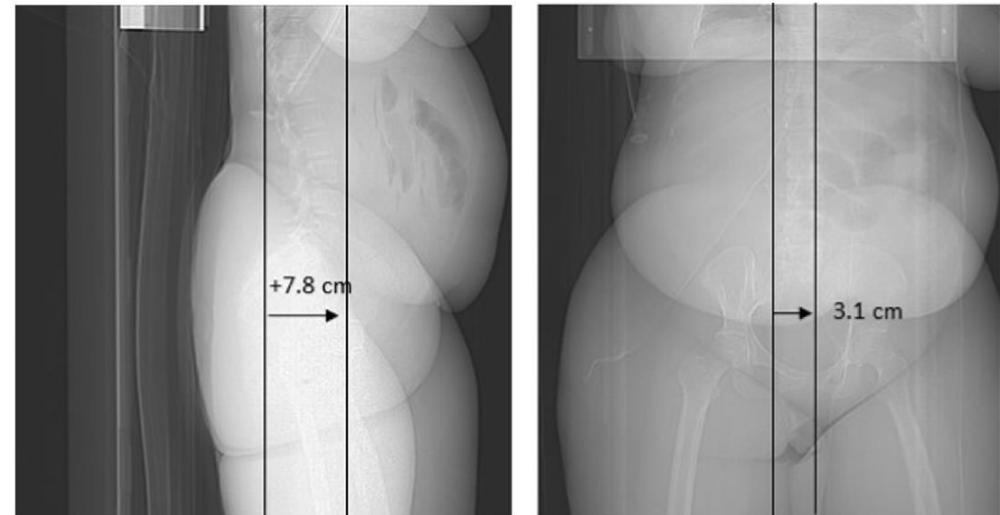
Výsledky (3)

- Nárůst CTDI_{vol} při centraci nad izocentrum a pokles při centraci pod izocentrum (pro CT hrudníku)

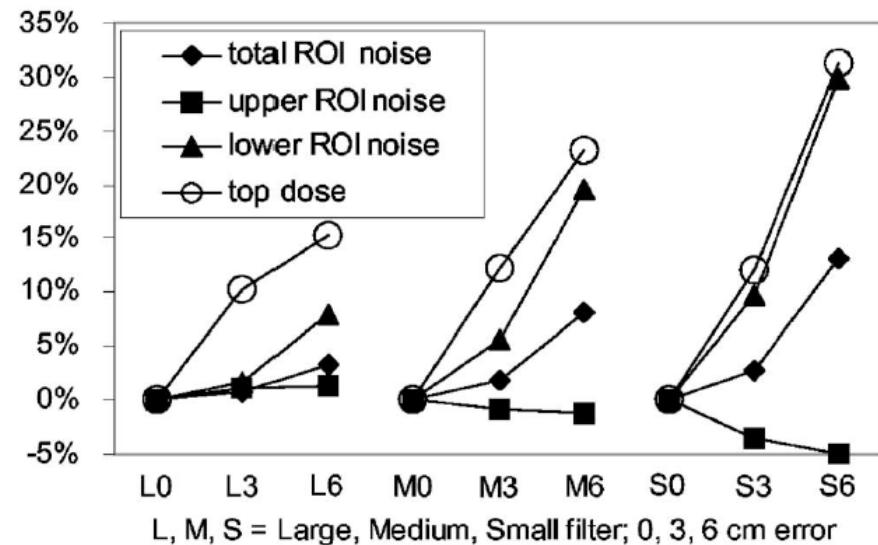
Klinické výsledky (1)

- Studie 1: 57 621 CT skenů hrudníku, břicha a/nebo pánve
 - 84 % pacientů centrováno pod izocentrum
 - Průměrná hodnota špatné centrace -17 mm (pod izocentrem)
 - Rozsah -121 mm až +78 mm

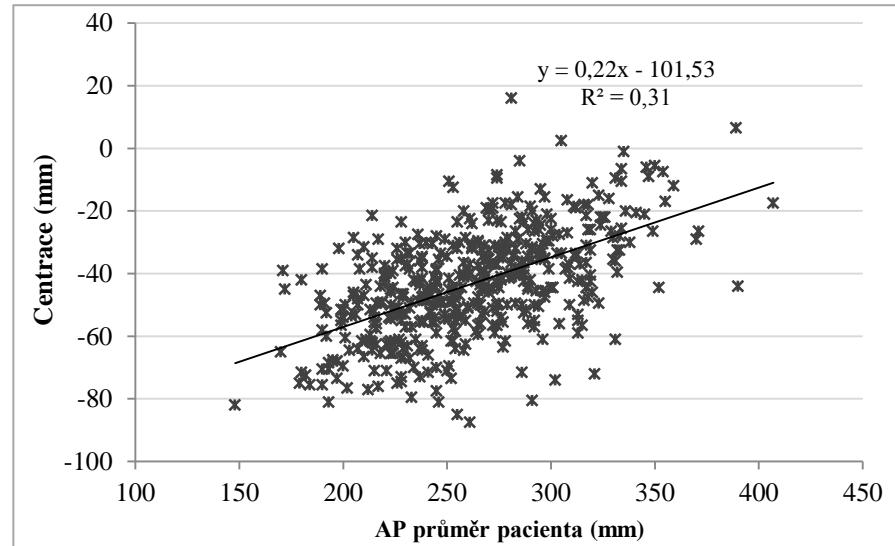
Klinické výsledky (2)

- Studie 2: 549 CT skenů břicha
 - ▣ 74 % pacientů centrováno pod izocentrum
 - ▣ Průměrná hodnota špatné centrace -23 mm (pod izocentrem)
 - ▣ Rozsah -66 mm až +34 mm
 - ▣ S centrací pod izocentrum roste šum a dávka na povrchu do pacienta

Klinické výsledky (3)

- Studie 3: 473 CT skenů břicha
 - ▣ 99 % pacientů centrováno pod izocentrum
 - ▣ Průměrná hodnota špatné centrace -43 mm (pod izocentrem)
 - ▣ Rozsah -88 mm až +16 mm

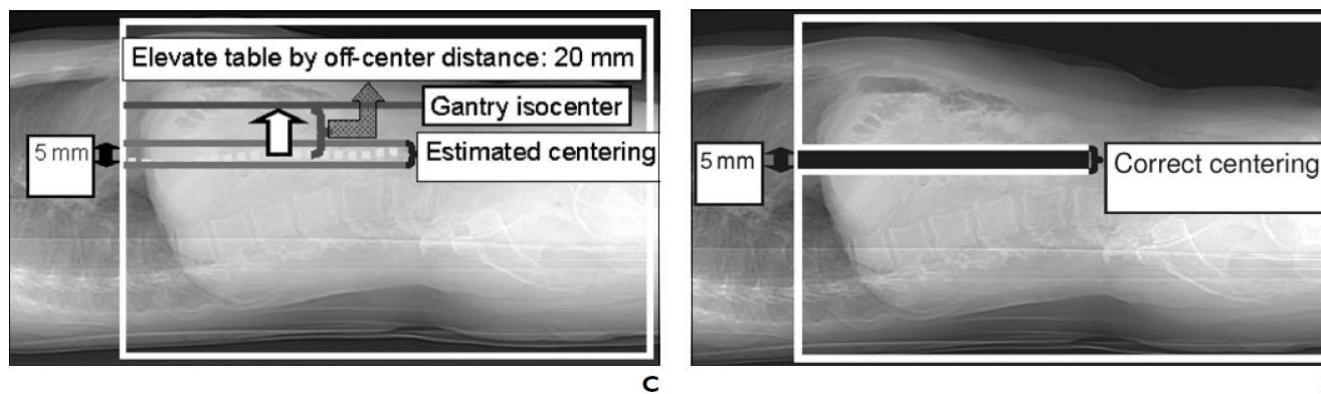
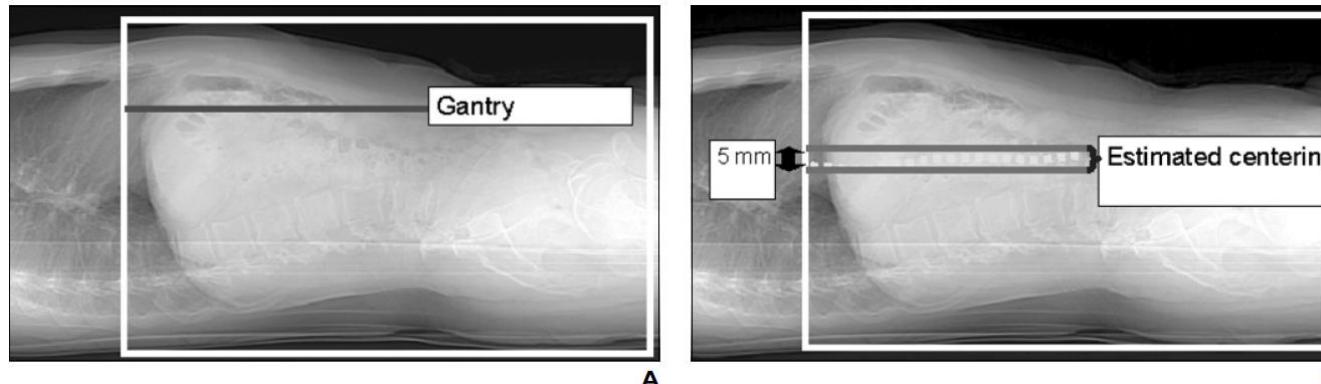

Řešení pro správnou centraci

- Obeznámit RA s touto skutečností!
- AP (PA) i LAT lokalizační sken
- Po skenu upravit pozici pacienta
- Softwarové a hardwarové funkce na CT skenerech – Canon, Siemens

Řešení pro správnou centraci

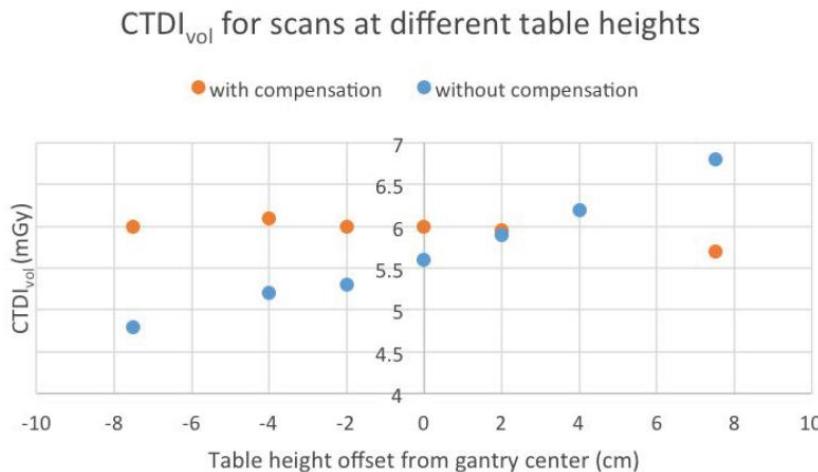
□ Softwarové řešení

Li J. et al. Automatic patient centering for MDCT: Effect on radiation dose. AJR. 2007; 188: 547-552.

Řešení pro správnou centraci

- Softwarové řešení
- Auto Couch Height Positioning
Compensation ve vertikálním
směru (Canon Aquilion Precision)
- Hardwarové řešení
- FAST 3D camera (Siemens
Somatom Force)

Závěr (1)

- Snahou RF i RA je dostát optimalizaci, tj. získat dostatečnou kvalitu obrazu za nejnižší dávky
- Existují možnosti, jak snížit dávky a stále mít dostatečnou kvalitu obrazu (iterativní rekonstrukce, nižší napětí...), ale počítá se se správnou centrací pacienta
- Při špatné centraci se zvyšuje šum (a klesá CTDI_{vol}) nebo roste CTDI_{vol} (i kvalita obrazu, ale my to téměř nepoznáme)

Závěr (2)

- Ze studií vyplynulo, že pacienti jsou centrováni převážně pod izocentrum (ve vertikálním směru), tj. RA vnímají pacienta jako většího, než ve skutečnosti je
- Odchylka od izocentra 60 mm směrem k rentgence – nárůst dávky o cca 35 %, 60 mm směrem od rentgenky – pokles o 30 %
- Centrace pacienta ovlivňuje fungování automatické volby napětí – podobně jako při modulaci proudu

Děkuji za pozornost.